

Ukrainian Catholic University

Jews of Eastern Europe, Modernization and Nationalism in 19th – first half of 20th Centuries

Dr. Semion Goldin

Chais Center for Jewish Studies in Russian, The Hebrew University of Jerusalem

goldins@mscc.huji.ac.il

Course description:

The course surveys the changes in the circumstances of East-European Jewry as a result of modernization processes and the development of nationalism in the region (19th – first half of the 20th centuries). The course is designed to examine the influence of economic and political modernization on the Jewish communities of Eastern Europe, the emergence of national movements and revolutions, and the formation of national states in Eastern Europe. The course places special emphases on Ukrainian lands (that were part of the Russian and Austrian Empires). The course examines the influence of modernization on the Ukrainian-Jewish relations in 19th century. It also deals with the attitudes of the Ukrainian national movement regarding the “Jewish Question” and the attitude of Jews towards the Ukrainian national movement in the beginning of the 20th century.

Course Length and Composition – 8 classes (16 academic hours),

Evaluation: Differentiated credit, based on

- active participation in the exercises (30%) and
- results of the concluding exam (70% of the final grade)

The Course Content and Reading

Meeting 1: Determining theme and objectives of the course. Eastern Europe: borders and limits of the definition of the region.

Obligatory reading:

Вулф, Ларі, *Винайдення Східної Європи. Мана цивілізації у свідомості епохи Просвітництва*, Київ 2009;

or:

Вульф, Ларри, *Изобретая Восточную Европу: карта цивилизации в сознании эпохи Просвещения*, Москва 2003, Заключение.

Bartal, Israel, *The Jews of Eastern Europe, 1772-1881*, Philadelphia 2005, ch.1

or:

Барталь Исраэль, *От общины к нации: евреи Восточной Европы в 1772–1881*, Москва – Иерусалим 2007, гл. 1.

Additional reading:

Neumann, Iver B., *Uses the Other. “The East” in European Identity Formation*, Minneapolis, Minn. 1999, ch. 5. pp. 143-160 or:

Нойманн, Ивер, Использование «Другого»: Образы Востока в формировании европейских идентичностей, Москва 2004, гл. 5.

Szűcz, Jenö, “Three Historical Regions of Europe”, in John Keane (ed.), *Civil Society and the State*, London-New York 1993, pp. 291-330.

Halpern, Israel, "The Jews in Eastern Europe", in Finkelstein, Louis (ed.), *The Jews. Their History, Culture and Religion*, volume 1, New York 1966, pp. 287-320.

Meetings 2: The monarchies of Eastern Europe: Russia and Austria and a question of modernization of Jewish society.

Obligatory reading:

Bartal, Israel, *The Jews of Eastern Europe, 1772-1881*, Philadelphia 2005, ch.5-6 or:

Барталь Исраэль, *От общины к нации: евреи Восточной Европы в 1772–1881*, Москва – Иерусалим 2007, гл. 5-6.

Additional reading:

Klier, John D., "Why were Russian Jews not Kaisertreu?" *Ab Imperio*, 2003, no. 4, pp. 41-58; www.abimperio.net;

Löwe, Heinz- Dietrich, *The Tsars and the Jews. Reform, Reaction and Anti-Semitism in Imperial Russia, 1772-1917*, Chur 1993, pp. 167-190.

McCagg, William O., *A History of Habsburg Jews, 1670-1918*, Bloomington 1992, pp. 45 - 64, 85 - 104.

Meeting 3: Nations and national movements in Eastern Europe in 19th century. The Jews within the national discourse in Eastern Europe at the beginning of the 20th century.

Obligatory Reading:

Hroch, Miroslav, "From National Movement to the Fully-formed Nation: The Nation-building Process in Europe," in Balakrishnan, Gopal (ed.), *Mapping the Nation*, New York and London 1999, pp. 78-97; or:

Хрох, Мирослав, "От национальных движений к полностью сформировавшейся нации: процесс строительства наций в Европе", в: *Нации и национализм*, Москва 2002, стр. 121 – 145.

Коцюбинский, Д.А., *Русский национализм в начале XX столетия*, Москва 2001, стр. 263-279.

Минц, Маттиягу, "Национальные движения евреев и других меньшинств в многонациональных государствах", *Вестник Еврейского Университета*, 5(23) 2001, стр. 201 -230.

Additional reading:

Андерсон, Бенедикт, *Уявлені спільноти. Міркування щодо походження й поширення націоналізму*, Київ 2001;

Horel, Catherine, "The Jews in the Hungarian War of Independence, 1848-1849", *Shvut*, 4(20) 1996, pp. 99-128;

Kramer, Lloyd, "Historical Narratives and the Meaning of Nationalism", *Journal of the History of Ideas*, Vol. 58, No. 3, Jul., 1997, pp. 525-545;

Porter, Brian, *When Nationalism Began to Hate. Imagining Modern Politics in Nineteenth – Century Poland*, New York – Oxford 2000, pp. 160–182, 227-232;

Zimmerman, Joshua D., *Poles, Jews and the Politics of Nationality. The Bund and the Polish Socialist Party in Late Tsarist Russia (1892-1914)*, Madison (Wisconsin) 2004, pp. 106-125, 165-190.

Meeting 4: Jews and Ukrainians in the Russian and Austrian Empires throughout the "long" XIX century. Ukrainian national movement: discourse and attitudes regarding Jews.

Obligatory Reading:

Лысяк – Рудницкий, Иван, "Проблема українсько – єврейських взаємин в українській політичній думці XIX ст.", *Історичні есе*, том 1, Київ 1994, с. 389 - 404;

Химка, Джон –Пол, "Сторони трикутника: відносини між поляками, українцями та євреями на Галичині під владою Австро – Угорщини", Полонськи, Ентоні (ред.), *Полін. Дослідження історії та культури євреїв Східної Європи*, Київ 2011, с. 170 - 200.

Марочій, Павло-Роберт, *Історія України*, Київ 2006, с. 289 – 305;

Additional reading:

Andriewsky, Olga, "Medved' iz berlogi: Vladimir Jabotinsky and the Ukrainian Question, 1904-1914", *Harvard Ukrainian Studies*, 14 (1990), pp. 249-267.

Грицак, Ярослав, *Пророк у своїй вітчизні. Франко та його спільнота (1856–1886)*, Київ 2006, с. 335 – 364;

Klier, John Doyle, *Imperial Russia's Jewish Question, 1855-1881*, Cambridge 1995, pp. 102 -122.

Petrovsky – Shtern, Yohanan, The Anti-Imperial Choice: The Making of the Ukrainian Jew, New Haven & London 2009, pp. 1-23.

Meeting 5: Jews of Eastern Europe during WWI and the crisis of 1914-1921. The emergence of the “New Europe” after WWI: influence of the Jewish factor and Jewish policy.

Obligatory Reading:

Hagen von, Mark, "The Great War and the Mobilisation of Ethnicity in the Russian Empire", in Rubin, Barnett R., and Snyder, Jack (eds.), *Post-Soviet Political Order, Conflict and State Building*, London – New York, 1998, pp. 34 – 57; or

Хаген фон М., "Великая война и искусственное усиление этнического самосознания в Российской империи", в: *Россия и первая мировая война: Материалы международного научного коллоквиума*, Санкт-Петербург 1999, стр. 385-405;

Additional reading:

Black E.C., "Lucien Wolf and the Making of Poland: Paris, 1919", in Polonsky A. (ed.), *From Shtetl to Socialism*, London-Washington 1993, pp. 264-295.

Meeting 6: Jewish-Ukrainian relations during the Civil War in Ukraine, 1917-1920.

Obligatory Reading:

Frankel J., "The Dilemmas of Jewish National Autonomism: the Case of Ukraine 1917-1920", in Aster H., Potichnyj P.J. (eds.), *Ukrainian-Jewish Relations in Historical Perspective*, Edmonton 1990, pp. 263-280.

Additional reading:

Abramson, Henry, *A Prayer for the Government. Ukrainians and Jews in Revolutionary Times, 1917-1920*, Cambridge Mass., 1999, pp. 109 – 140.

Сергійчук, Володимир, *Погроми в Україні: 1914 -1920*, Київ 1998.

Meeting 7: National states of interwar Eastern Europe and the Jews: whether the inclusive and exclusive model is applicable.

Obligatory Reading:

Брюбейкер, Роджерз, *Переобрамлений націоналізм. Статус нації та національне питання у новій Європі*, Львів 2006, с. 114 -151.

Additional reading:

Ленель – Лавастин А., *Забытый фашизм: Ионеско, Элиаде, Чоран*, Москва 2007, стр. 55 – 85.

Barany G., "Magyar Jew or Jewish Magyar?" Reflections on the Question of Assimilation", in

Vago B., Mosse G.L. (eds.), *Jews and Non-Jews in Eastern Europe, 1918-1945*, pp. 51-81.

Pârâianu, Răzvan, "Semitism as a Metaphor for Modernity", *Studia Hebraica*, issue: 5 / 2005, pp. 23- 68, on www.ceeol.com

Meeting 8: Jewish minority in the national states of Eastern Europe during the interwar period.

Obligatory Reading:

Mandelsohn, Ezra, "Jewish Politics in Interwar Poland: An Overview", in Gutman Y., Mendelsohn E., Reinhartz J., Shmeruk C. (eds.), *The Jews of Poland between Two World Wars*, Hanover - London 1989, pp. 9-19.

Томашевський, Єжи, "Громадянські права єреїв у Польщі (1918 -1939)", Полонськи, Ентоні (ред.), *Полін. Дослідження історії та культури єреїв Східної Європи*, Київ 2011, с. 154 - 169.

Additional reading:

Katzburg N., "The Jewish Question in Hungary during the Inter-War Period – Jewish Attitudes", in Vago B., Mosse G.L. (eds.), *Jews and Non-Jews in Eastern Europe, 1918-1945*, pp. 113-124.

Iordachi, Constantin, "Harisma, Religion and Ideology: Romania's Interwar Legion of the Archangel Michael, in Lampe, John R., and Mazower, Mark (eds.), *Ideologies and National Identities: The Case of Twentieth-century Southeastern Europe*, Budapest; New York 2004, pp. 19-53.

Further reading:

Будницкий, О.В., *Российские евреи между красными и белыми (1917-1920)*, Москва 2005.

Гительман, Цви, *Беспокойный век: Евреи России и Советского Союза с 1881 г. до наших дней*. Москва 2008 г.

Каппелер, Андреас, *Россия – многонациональная империя. Возникновение, история, распад*, Москва 2000.

Кац, Яаков, *Исход из гетто. Социальный контекст эмансипации евреев, 1770 -1870*, Иерусалим – Москва 2007.

Любченко, Володимир, Фінберг, Леонід (ред.), *Нариси з історії та культури євреїв України*, Київ 2009.

Миллер, А.И., *Империя Романовых и национализм*, Москва 2006, стр. 96-146.

Натанс, Бенджамин, *За чертой. Евреи встречаются с позднеимперской Россией*, Москва 2007.

Полонськи, Ентоні (ред.), *Полін. Дослідження історії та культури євреїв Східної Європи*, Київ 2011.

Френкель, Йонатан, *Пророчество и политика. Социализм, национализм и русское еврейство, 1862 -1917*, Москва – Иерусалим 2008.

Aster, Howard, and Potichnyj, Peter J., (eds.), *Ukrainian –Jewish Relations in Historical Perspective*, Edmonton 1990.

Bacon G.C., *The Politics of Tradition. Agudat Yisrael in Poland, 1916-1939*, Jerusalem 1996.

Berend Ivan. T., *History Derailed. Central and Eastern Europe in the Long Nineteenth Century*, Berkley – Los Angeles – London 2003.

Chirot D. and Reid A. (eds.), *Essential Outsiders. Chinese and Jews in the Modern Transformation of Southeast Asia and Central Europe*, Seattle and London 1997.

Deák, István, *Beyond Nationalism. A Social and Political History of the Habsburg Officer Corps, 1848-1918*, New York Oxford 1990, pp. 165-189.

Y. Gutman, E. Mendelsohn, J. Reinhartz, C. Shmeruk (eds.) *The Jews of Poland Between Two World Wars*, Hanover & London 1989.

Hupchick, Dennis P., *Culture and History in Eastern Europe*, New York, 1994, pp. 121 – 155.

Mendelsohn Ezra, *The Jews of East Central Europe between the World Wars*, Bloomington, 1983.

Pearson, Raymond, *National Minorities in Eastern Europe, 1848-1945*, London & Basingstoke 1983, pp. 1-43.

Schatz, Jeff, “Jews and Communist Movement in Interwar Poland”, in Frankel, Jonathan (ed.), *Studies in Contemporary Jewry*, XX (2004), pp. 13 - 37.

Sirutavičius, Vladas, and Staliūnas, Darius (eds.), *A Pragmatic Alliance. Jewish-Lithuanian Political Cooperation at the Beginning of the 20th Century*, Budapest 2011.

Vago B., Mosse G.L. (eds.), *Jews and Non-Jews in Eastern Europe, 1918-1945*, New York, Toronto, Jerusalem 1974.